

(In English below)

*Haastattelun toimitettu lyhennelmä löytyy Asikkalan kunnan Kesäposti 2022 -lehdestä. Lehden sähköinen versio osoitteessa:
https://issuu.com/paivi.liikamaa/docs/asikkalan_kesaposti_22_*

Tänä kesänä Asikkalassa nähdään kansainvälisen taiteilijaparin Sasha Huberin ja Petri Saarikon näyttely Rohdot, juuret. Mitä mahtaa olla näyttelyn teemojen takana? Entä kuinka he ovat päätyneet työstämään näyttelyään juuri Asikkalaan?

Näyttelyn nimi on Rohdot, juuret - kertokaa hieman sen taustoista?

Petri: Sukupolvien välistä suullista parantamis- ja selviytymistietoa kuvaava Rohdot-teos alkoi taideresidenssin aikana Botkyrkassa Ruotsissa vuonna 2010. Alkuperäinen ajatus rohdoista taidemuotona syntyi luultavasti asuessamme Sashan perheen luona Manhattanilla New Yorkissa syyskuun 11. päivän tapahtumien aikana 2001. Kaksoistornien tragedian seurauksena kadun kulmat täytyivät verenluovutusilmoituksista. Ajatus taiteesta parantamismuotona jäi itämään tuleviksi vuosiksi.

Siitä lähtien Remedies-projektia on toteutettu eri puolilla maailmaa, esimerkkeinä Aotearoa Uusi-Seelanti (2015), Australia (2015 ja 2017), Haiti (2016), Venäjä (2016), Riika (2018), Yhdysvallat (2019), Ruotsi (2010 ja 2019) ja lopulta Suomi (2022). Helsingin kaupungin taidemuseo HAM tilasi Tapulinkaupungin puiston ja koulurakennuksen yhteyteen julkisen Rohdot-veistosarjan, joka julkistetaan 2022 kuluessa.

Asikkalan Rohdot, juuret -näyttelyn idea syntyi kuluneiden vuosien rajoitusten pohjalta. Viimeaikaiset tapahtumat ovat vaikuttaneet moniin ihmisiin, myös meihin. Taideteosten luominen, jos mikä on keino käsitellä sulkeutumisesta kumpuavaa tuskaa ja luoda uutta toivoa. Spontaanin näyttelymahdollisuuden saaminen Danielson-Kalmarin huvilaan Nanna Suden kauniin kesänäyttelyn jälkeen on suuri kunnia. On inspiroivaa miettiä, miltä paluu kotiseudulle voisi näyttää vuosikymmenten jälkeen. En kuvitellut palaavani takaisin Asikkalaan, mutta ainakin nyt on hyvä olla täällä, ja antaa elämälle uusi mahdollisuus.

Miten päädyitte Asikkalaan?

Petri: Sukujuureni Asikkalan seudulla ovat sukupolvia vanhat. Vietin lapsuuteni Vääkssä maisemallisen Aurinkovuoren juurella, perheemme maatilalla ja Kalkkisten metsissä, varttuen täällä aina parikymppiseksi. Siitä eteenpäin jatkoin media- ja kuvataiteen opintoja Suomessa ja Italiassa. Vääksy on ollut minulle aina läheinen asuinpaikka ja se on kehittynyt ja tullut laajemmin tunnetuksi 1990-luvulta lähtien. Minulla on tapana sanoa, että aikuistuminen ja lähteminen Asikkalasta kestää 20 vuotta, mutta paluu takaisin voi kestää yhden päivän. Sellaiset voivat olla juuret, kun ne ovat vahvat.

Sasha: Petri ja Basil alkoivat saada fyysisiä ja psyykkisiä stressioireita Helsingissä alkukevästä 2020. Koronan takia avautui mahdollisuus muuttaa ainakin osittain

asumaan Vääkseen. Etsimme epätoivoisesti pojallemme turvallisempaa kouluympäristöä Kallion koulun stressaavan ilmapiiriin sijaan. Tuona keväänä oli hyvin haastavaa jatkaa meneillä olevia hankkeita ja henkilökohtaisia ystävyysuhteita Helsingissä ja ulkomailla. Terve turvallinen asuinpaikka Asikkalassa oli järkevä vaihtoehto, mikä paransi lopulta kaikkien terveyttä. Muuttoprosessi oli aluksi vaikea, mutta jälkikäteen ajateltuna viisas ratkaisu. Yhteydet Helsinkiin ovat säilyneet kaikesta huolimatta vahvoina, ja asuminen kaupungissa on yhä mahdollista.

Miltä Asikkala näyttää maailmankansalaisten silmin?

Sasha: Asikkala on ennen kaikkea rauhallinen paikka asua. Yli kaksi vuosikymmentä jatkuvan ympäri maailmaa kattavan näyttely- ja taiteilijaresidenssi matkustamisen keskiössä Vääksee on ollut hyvä kiintopiste pysähtyä. Asikkala kokonaisuudessaan on myös sopivan lähellä Helsingin taiteilijastudiotani.

Petrille paikkakunnalla on erilainen historia, joka herättää hänessä paljon tunteita. Basilille mahdollisuus viettää ainakin osa lapsuudesta maaseudulla on arvokas lahja. Minulle tämä paikka on avannut suomalaisen maaseudun todellisuuden. Vartuin lapsuuteni Rhein-joen varrella sijaitsevassa Eglisaun pikkukaupungissa Sveitsissä. Voin siten samaistua eristyneisyyden tunteeseen, jota ympäröivä luonto täällä tarjoaa.

Mahdollisuus viettää aikaa Asikkalan kaltaisessa paikassa on ollut keidas sulkutoimien keskellä. Maailma on nykyään niin linkittynyt, ettei ole oikeastaan väliä missä oleskelen, kunhan voin tuntea olevani yhteydessä ihmisiin, joista välitän ja itselleni tärkeisiin teemoihin.

Teette kantaaottavaa taidetta. Mitkä ovat teidän pääteemanne?

Sasha: Vuonna 2004 alkanut taiteilijuuteni on luonteeltaan kriittistä ja poliittista. Näen roolini taiteilijana osana vuosisatoja, kenties vuosituhansia kestänyttä ihmisten ja kansakuntien mobilisoitumisen historiaa. Kerron elämäntarinaa taiteeni kautta eri puolille maailmaa levinneistä juurista, aina Sveitsistä, Haitiin, Yhdysvaltoihin ja tänne Suomeen. Tämantapaiset elämäntarinat ihmisten liikkeistä ovat mahdollisia näinä aikoina. Se, mitä Euroopassa jälleen tapahtuu, vaatii jokaisen huomion. Onneksi olemme toistaiseksi pystyneet tasapainottamaan rauhan täällä Suomessa.

Siirtokuntia on käytetty historiallisesti työvoiman orjuuttamiseen ja luonnonvarojen keräämiseen alistetuista maista. Vaikkei meistä monikaan täällä kärsisi suoranaisesta riistosta, niin silti nykyinen hyvinvointi on saattanut rakentunut kolonisaation varaan. Tietoisuus asioiden alkuperästä voi olla vapauttavaa ja vahvistaa oikeudenmukaisuuden tunnetta.

Minulle niittipistooli on symbolinen keino ilmaista alistettujen tarinoita. Niittipistoolin käyttö liittyy myös kolonialismin tuottamien haavojen tunnistamiseen ja parantamiseen. Taiteen voima on siinä, että kauneuden kautta voi ilmaista haastaviakin ajatuksia. Tätä näyttelyä varten loin taideteoksia vedestä, yksinkertaisesta elämän lähteestä, joka ylläpitää ja yhdistää ihmisten elämäntarinoita riippumatta siitä, minne he päätyvät. Kasvoin Rhein-joen varrella, josta on tullut

myös kotini symboli. Veteen uppoutuminen täällä Asikkalassa eri vuodenaikoina antaa minulle voimaa ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Petri: Mielenkartta-piirroksat ja maalaukset ovat fragmentteja eletyistä hetkistä viime vuosilta. Ne ovat intiimejä havaintoja syvän yhteyden kokemuksesta, sydämen puhdistumisesta ja yhteenkuulumisen tunteesta minulle uusissa paikoissa. Kuluneet vuodet ovat olleet täynnä iloa ja uuden löytämistä. Kun minulle on suotu mahdollisuus ilmaista itseäni näin, voin osoittaa kuvin kiitollisuutta rakkaille ihmisille, jotka ovat johdattaneet minua eteenpäin.

Oletteko saaneet Asikkalasta aiheita taiteeseen?

Petri: Ympäristö vaikuttaa minuun aina. Erityisesti meret ja saaret aina Uudesta-Seelannista, Itämeren saaristoon ja tänne Päijänteelle ovat vaikuttaneet minuun. Eritoten uiminen jäisessä meressä. Asikkalassa on kaikki elementit, joita taiteilijana tarvitsen. Myös ihmiset huolehtivat täällä ympäristöstä ja yhteisistä asioista. Tämä on ystävällinen ja kannustava kylä missä terveet elämäntavat näyttäytyvät monin tavoin. Vaikka täällä on aina tilaa uusille, suuremmille ja paremmille ratkaisuille, Asikkalassa on valmiiksi sopivasti kaikkea. Se on ympärivuotista tasapainoista elämää tukeva tukikohta.

Kulttuurisesti täällä on myös tilaa uusille asioille, mikä on oikeastaan plussaa. Ajoittain haastavilla matkoilla kaukaisiin paikkoihin, kuten Aotearoa-Uuteen-Seelantiin, Haitiin ja Brasiliaan, Asikkala on ollut itselle paikkana johtotähti, jonka maisema on rauhoittanut mieltä levottomien hetkien keskellä. Taiteilijana toivoisin ennen kaikkea, että pääsisin rakentamaan täällä Asikkalassa jotain uutta. Onneksi tekemistä riittää muuallakin.

Sasha: Asikkala on luultavasti yksi Suomen kauneimmista kylistä. Ei välttämättä arkkitehtonisesti, mutta sen luonnonkaunis harjumaisema ja kaksi ympäröivää järveä tekevät siitä ainutlaatuisen paikan. Jäljellä olevat muutamat vanhat rakennukset kylässä heijastavat arvokasta historiaa ja ovat potentiaalista tulevaisuuden kulttuuriperintöä. Se, mikä tekee tästä paikasta todella ainutlaatuisen, on vesi. Kaksi kaunista järveä ja ympäröivä avoin alati muuttuva valo. Tämä on inspiroinut minua.

Mitä tekniikoita käytätte työskennellessänne?

Sasha: Taiteeni soveltaa useita eri välineitä niittityöskentelystä piirtämiseen, valokuvaukseen, performanssiin ja videoinstallaatioon. Tässä näyttelyssä olen käyttänyt pääosin nitomista ja piirtämistä. Kymmeniä tuhansia värillisiä niittejä on ammuttu puulevyille kuvaamaan veden olomuotoja. Kuvanveistoa ja maalaustaiteen kieltä yhdistävien teosten luominen vaatii fyysistä voimaa ja kärsivällisyyttä, joten kuvaankin niiden tekniikkaa sanalla 'pain-thing', suomeksi 'kiputeos'.

Petri: Taustani on mediataiteessa. Olen työskennellyt aiemmin videotuotantojen ja installaatioiden parissa. Mediataide käsittää useita tekniikoita ja välineitä digitaalisesta videosta projisointiin ja koodaukseen. Tämä tekee siitä haastavan taidemuodon, verrattuna esimerkiksi kuvanveistoon, jota olen tehnyt viime vuosina.

Tässä näyttelyssä ja ehkä jatkossakin haluan keskittyä syvemmin piirrosten ja maalausten läsnäolon voimaan.

Saammeko nähdä videotaidetta Danielson-Kalmarin huvilalla?

Petri: Tein maisemallisen videoteoksen BioArts Society -residenssin aikana Kilpisjärvellä viime lokakuussa. Toinen video on yhä tekeillä. Toivottavasti ainakin yksi niistä valmistuisi näyttelyyn.

Olette taitelijapari ja työskentelette myös yhdessä. Miten se näkyy teidän arjessanne?

Petri: Aloitin graafikkona ja muotoilijoina ennen vuosituhannen vaihdetta, jota olen hyödyntänyt kuvataiteilijana. Hidas, mutta varma päätös ryhtyä taiteilijaksi on muovannut elämää valtavasti kahden vuosikymmenen ajan. Kymmenen vuotta sitten, kun poikamme Basil syntyi, elämästä tuli haastavampaa mutta samalla myös rikkaampaa. Matkustaminen ja työskentely pienen lapsen kanssa ympäri maailmaa oli mahdollista koulun alkuun saakka, joka sitten lukitsikin elämän paikoilleen.

Kaksi vuosikymmentä kiertävänä taiteilijana on laajentanut mielikuvitusta ja ymmärrystäni eri kulttuureista, mutta ollut myös, sekä henkisesti, että sosiaalisesti hyvin uuvuttavaa. Jossain vaiheessa olin vähällä menettää yhteyden juuriini, jopa itseeni matkusteltuani ja vietettyäni paljon aikaa muissa kulttuureissa, hyvin usein ulkopuolisena tarkkailijana. Tuettuani Sashaa vuosien varrella hänen rakentaessaan uraansa täällä Suomessa tunsin lopulta olevani valmis siirtymään eteenpäin. Kohti itseäni, kohti asioita, jotka ovat lähellä omaa sydäntäni.

Viisi vuotta sitten tavattuani uuden erityisen ystävän residenssissä elämäni muuttui täysin. Aloimme työskennellä yhdessä ja etsimme uusia rauhallisia paikkoja, joissa myös minä pystyin löytämään uudelleen oman hiljaisen ääneni. Merkityksellisen muutoksen aikaansaaminen elämässä vaatii rohkeutta ja halua muutokseen, jopa repeytymispisteeseen saakka.

Nykyään Sashalla ja minulla on omat henkilökohtaiset ystävyysuhteemme ja yhteistyöprojekteja muiden ihmisten kanssa, jotka sekä yhdistävät että erottavat meitä. Kaksi vuosikymmentä intensiivistä taiteilijaelämää ja työtä on muuttanut suhteemme enemmänkin kumppanuudeksi. Monien matkojen ja projektien jälkeen tuntuu hyvältä palata Asikkalaan katsomaan elämää avoimin silmin. Uusi elämä aukeaa!

Sasha: Asunto Asikkalassa on erityisen tärkeä turvasatama pojallemme sen jälkeen, kun Kalliossa asuminen kävi haastavaksi. Nykyään teemme 50-50-vuoroja Helsinki-Asikkala välillä niin, että toinen jää Basilin kanssa kotiin ja toinen menee kaupunkiin. Minulla on työhuone Helsingissä, jossa pääasiassa työskentelen. Meillä on myös pieni työpaja Asikkalassa, joka mahdollistaa rauhan ja yksityisyyden silloin, kun jompikumpi meistä tai ystävämme sitä tarvitsevat.

Nykyään siis tapaamme ja tervehdimme toisiamme omien hankkeiden parissa. Elämästä on tullut käytännöllisempää, ja vaikka edelleen välitämme ja tuemme toisiamme, meidän on tunnustettava se emotionaalinen hinta, jonka olemme

joutuneet maksamaan siitä, että olemme voineet jatkaa elämää itsenäisinä suhteellisen vapaina taiteilijoina viimeiset 20 vuotta. Meillä on omat ystävyysuhteemme ja omat yhteisömme. Luulen, että me kaikki kypsytymme ja kasvamme suhteissamme omin tavoin siirtyäksemme eteenpäin ja löytääksemme uutta merkitystä elämään. Taiteen tekeminen on kaunis ja joskus myös kivulias tapa kertoa tarinaa.

Rohdot, juuret

Sasha Huber ja Petri Saarikko

Danielson-Kalmarin huvilassa

19.6.-7.8.2022

ma-to klo 11-17 ja la-su klo 11-15

Liput 5/4€

Journey to an artist

Name of the exhibition is Remedies, roots: tell a bit about its background?

Petri: We started the Remedies project dealing with oral trans-generational healing and survival knowledge during an art residency in Botkyrka Sweden in 2010. The initial idea to work with Remedies was probably born during the tragic incident of 9/11 while visiting Sasha's family in New York in September 2001. After witnessing the traumatic event of the collapsing twin towers and people donating blood for victims the idea of working with Remedies emerged subconsciously over the following years.

Ever since then the Remedies project has been realized in countries around the world for instance in Aotearoa New Zealand (2015), Australia (2015 and 2017), Haiti (2016), Russia (2016), USA (2019), Sweden (2010 and 2019), etc., and finally here in Finland as a public sculpture commission for Tapulinkaupunki park and New school building by the Helsinki city art museum HAM to be inaugurated later in 2022.

For Asikkala *Remedies, roots* exhibition title emerged after last year's restrictive events as it felt natural to relate to healing and recovery. Many people, including ourselves, have been influenced by recent events. Creating artworks if anything is a way to cope with mental pain to gain hope for healing. Receiving a spontaneous possibility to exhibit at Danielson-Kamari villa after Nanna Susi's beautiful exhibition in 2021 is an honour. It's inspiring to think how to re-belong here again after so many years later. I never imagined returning back to Asikkala but at least for now it's good to be here and allow life to give its lemons.

How did you end up in Asikkala?

Petri: My family roots here in the Asikkala area are several generations old. I grew up here in Vääksy around scenic Aurinkovuori area as a child and at our family farm and forests in Kalkkinen until my 20's. From then on I went on to study media and fine art in Finland and Italy. So for me Vääksy is a familiar place to reside, although it has developed and become better recognized since the 1990's. I tend to say it takes 20 years to grow-up and leave Asikkala to make it through life, but it can take only one day to return. Such can be the roots when they are strong.

Sasha: During the early Spring 2020 while living in Helsinki Petri and Basil started to encounter both physical and mental stress symptoms. Due to Covid there opened an opportunity for relocating at least partly living in Vääksy. We were quite desperate to find a safe schooling environment for Basil after stressy atmosphere in his school in Kallio. It was also quite challenging to continue pursuing our own ongoing efforts and personal friendships in Helsinki and abroad during the time. Having a healthy safe place in Asikkala made sense which improved everybody's health. It was the first difficult choice to make but looking back, it was a wise thing to do.

How does Asikkala look like from the perspective of a world citizen?

Sasha: Most of all Asikkala is a peaceful place to live. In between and after traveling over a decade for exhibitions and artists residencies around the world the village is a good focal point to pause at least for a while. Asikkala is in a close proximity to Helsinki where I have my artist studio. For Petri this place has a different kind of history which brings up a lot of emotions. For Basil having an opportunity to grow up part of his life in the countryside is a valuable gift. And for me this place has presented more rural reality of Finland. I also grew up in a small town next to the Rhein river called Eglisau in Switzerland, so I can relate to the sense of isolation this place presents surrounded by nature. The possibility of spending time in a place like Asikkala has been an oasis during the lockdown era. World today is so interconnected that it really doesn't matter where I stay as long as I can feel connected to the people I care for and connected to the themes that matter to me.

You make critical art. What are your main themes?

Sasha: My art practice which started in 2004 is critical and also political by its nature. I see my own art-life-practice as an outcome of a long unspoken history of peoples mobilization. Having both Swiss and Haitian roots with family members across the world and finally settling here in Finland is the life story I tell through my art. Similar life stories of movement could become anybody's life reality during these volatile times. What is happening again in Europe needs everybody's attention. Fortunately so far we have been able to balance the peace here in Finland.

My topic of visualizing colonial history relates to the forced displacement of people and the occupation of land by superior powers. Colonized people and their land are oftentimes utilized to extract the labour and the natural resources from the occupied environment. While few of us are directly suffering similar fates, nonetheless our history and present wellbeing is largely built on colonization. For me the staple gun is a symbolic means to express stories of the colonized and I call these works 'pain-

things'. The use of the staple gun also relates to the stitching together of the colonial wound and its care. To be able to communicate challenging and provocative ideas through beauty is the advantage of art. For this exhibition I created artworks of water; the simple remedy of life that sustains and connects the life stories of people no matter where they go. I also grew up next to the Rhein river which has become a symbol of my home. Immersing myself in water here in Asikkala around the year gives me a sense of strength and belonging.

Petri: My Mielenkartta drawings and paintings are fragments of lived memories from recent years. They are intimate observations of shared experiences, purging of heart and discovering new belonging in new places. Last years have been filled with new joy and discovery. So having an opportunity to express myself like this makes me grateful for the loved ones who have beared with me and supported my journey.

Have you discovered topics from Asikkala into your art?

Petri: Environment is always influencing me, especially swimming in icy water. Asikkala has all the elements artists need! People here mind about their own business and remain kind and supportive. The community fosters a healthy lifestyle at all levels. You can even discover mayor of the municipality of Asikkala both from skiing in the forest and from cultural events, which is great! Although there's always room for newer, bigger, better things, Asikkala has just enough of everything to make it a life supporting base for a balanced life.

Culturally there's always room for new things which is actually a plus. On my occasionally challenging artist trips to more distant and restless places such as Aotearoa New Zealand, Haiti and Brazil, Asikkala has been my guiding star, a place whose image has comforted my anxiety amidst turbulent moments. Most of all I am looking forward to building something completely new after solving my personal midlife crisis.

Sasha: Asikkala is probably one of the most beautiful villages in Finland. Not necessarily architecturally, but its scenic ridge landscape with two surrounding lakes makes it a truly unique location. Remaining few old buildings in the village reflect valuable history with their potential for future heritage. What makes this place really unique is water. Two beautiful lakes and surrounding open skies around the year. This also inspired me in this exhibition.

What techniques are you using in your work?

Sasha: My practice applies multiple mediums from stapling work to drawing, photography, performance and video installation. For this exhibition I have used mainly my main medium of stapling and drawing. Tens of thousands of colored staples have been shot onto wooden boards to depict the element of water.

Petri: My background is in media-art, meaning I have previously worked with several videos and installations. Media-art practice concerns multiple techniques and mediums from digital video to projection and coding, making it a challenging art form to contextualize, in comparison to sculpture making, which I have also done lately.

For this exhibition I wanted to calm down and present drawings and paintings from the last two years.

Will we see video art at Danielson-Kalmari villa?

Petri: I made a short scenic video work during my personal and collective Aukea BioArts Society residency in Kilpisjärvi last October. Another video project is still in production. Hopefully at least one will be shown during the exhibition.

You are as well an artist couple and you also work together. How does it appear in your everyday life?

Petri: We both started as designers with an underlying will to become independent artists. The transformation has shaped us both tremendously over the last 20 years and allowed us slowly but surely to become more independent. Ten years ago when our son Basil was born life became definitely more challenging but also enriching. Traveling and working with a small child around the world was quite comfortable until school started.

Working during two decades as traveling artists has expanded my imagination and understanding of different cultures, but it has also been both mentally and socially very exhausting. At some point I nearly lost my connection to home, even to myself after traveling and spending a lot of time in other cultures as an outsider observer. After supporting Sasha over the years to build her career here in Finland I finally felt I am ready to move on. Towards myself, towards things that are close to my own heart.

Five years ago after meeting a new special friend during a residency my life changed completely. We began working and discovering new peaceful places together where I could also rediscover my own silent voice. To create meaningful change in life requires courage for change, even to a point of rupture.

Today Sasha and me have our own personal friendships and collaborative projects with other people that both connect and separate us. Two decades of intense artist life and work has turned our relationship more into a companionship. After so many trips and projects it feels good to be back in Asikkala to see life with open eyes. Uusi elämä aukeaa!

Sasha: Having a shared place in Asikkala is an especially important safe haven for our son after damaging covid time in Kallio where we used to live. Nowadays we make 50-50 shifts between Helsinki-Asikkala so that one stays with our son and one goes to the city. I have a studio in Helsinki where I mainly work. We also have a small workshop in Asikkala which allows peace and solitude when one of us needs it.

So today we meet and greet each other to pursue our own things. Life has become more practical and although we still care and support each other, we have to recognize the price we have had to pay to pursue living life as independent artists for the last 20 years. We have our own friendships and own communities. I guess we all

mature and grow in our relationships to move on to discover new meaning in life.
Making art is a beautiful and sometimes painful way to tell the story.